

Miyase
Sertbarut

YALANCI PORTAKAL

tudem

Miyase
Sertbarut

YALANCI PORTAKAL

YALANCI PORTAKAL

© 2015, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

YAZAR: Miyase Sertbarut

KAPAK RESMİ: Hande Ünver

KAPAK TASARIMI: Burak Tuna

EDİTÖR: Burhan Düzçay

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

Üçüncü Baskı: Nisan 2015 (2000 adet)

Dördüncü Baskı: Ekim 2015 (2000 adet)

Beşinci Baskı: Şubat 2016 (3000 adet)

Altıncı Baskı: Şubat 2017 (3000 adet)

(Halkevleri Roman Yarışması Birincilik Ödülü, 1998

1. Baskı "Annemin Kokusu" adıyla Halkevleri Yayınları, 1999;

2. Baskı "Büyümenin Zamanı Geldi" adıyla Paydos Yayıncılık, 2007)

ISBN: 978-9944-69-992-1

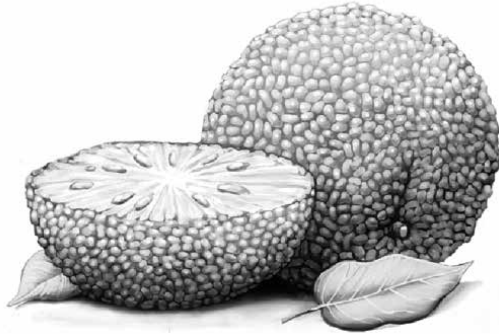
Yayınevi sertifika no: 11945

Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

Miyase
Sertbarut

YALANCI PORTAKAL

 tudem

Miyase Sertbarut

1963 yılında Ceyhan'da doğdu.

Keloğlan, Jules Verne, Orhan Kemal ve Karabaşlarıyla büyüdü.

Okula giderken hep karnı ağrıyordu. Yani o öyle zannediyordu...

Gazi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi, yine karnı ağrıyordu.

Öğretmenlik yaptı, karnının ağrısı geçmiyordu.

Yazmaya radyo tiyatroları ile başladı. Öykü, roman, masal türlerinde yapıtlar verdi. Karnının ağrısı geçti. Kitapların bütün ağırlara iyi geldiğini düşünüyor.

Yazarın Devlet Tiyatroları repertuarında *Nalıncı ile Padişah* adlı çocuk oyunu bulunmakta, ayrıca *Sınavsız Hava Sahası* adlı oyunu pek çok okulda sahnelenmektedir. *Komşumuz Çok Acayip* adlı romanı 2013 yılında Gülten Dayıoğlu Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Vakfı ödülünü almıştır. Yazarın diğer kitaplarından bazıları: *Koşkent'in Kayıp Çocukları*, *Dedemin Sihirli Dükkânı*, *Gizli Bahçe Masalları*...

Tudem Yayınlarından çıkan kitapları:

Bir Dilek Tut (masal), **Akvaryumdaki Denizkızı** (masal)

Tuna'nın Büyülü Gemisi (öykü), **Kırmızı Kartal** (öykü)

Altın Avcıları Plajda (öykü), **Yangın Tüpüyle Uçan Çocuk** (öykü)

İkizler İz Peşinde (öykü), **Saat Canavarı** (öykü)

Sarı Maymun (roman), **Kaçak Köpek Biber** (roman)

Yalancı Portakal (roman), **Sisin Sakladıkları** (roman)

Kapiland'ın Kobayları (roman), **Kapiland'ın Karanlık Yüzü** (roman)

Yılankale (roman), **Kimsin Sen?** (roman), **Çöp Plaza** (roman)

Ara Âlem 1 – Tarlakoz'un Tuzağı (roman)

Ara Âlem 2 – Yasak Oyun (roman), **Buz Bebekler** (roman)

Sınıfta Kalanlar Okul Açtılar (roman)

Sil Baştan Aşk (ilkgençlik romanı)

Delidolu Yayınlarından çıkan kitapları:

Çocukluğumun Tanrısı Piper Pa-25 (roman)

Bölümler

Evden Ayrılışım	7
Kaz Cenneti	17
Yalancı Portakal Üşümez mi?	29
Mavi Taşlı Bilezik	38
Tehlikeli Yalanlar	47
Kazların Öğretmeni	51
Kâğıttan Kayık	55
Karne	62
Halamın Masalı	67
Gül Gökşen	76
Postacı İki Mektup Getirdi	85
Yolculuk Telaşı	92
“Bizim Şarkımızı Kim Dinleyecek?”	97

EV DEN AYRILIŞIM

Ailemden ayrı yaşamak zorunda kaldığımda yedi yaşındaydım. O zamanlar bu ayrılığın nedenini tam anlayamamıştım.

“Halan iyi kadın,” diyorlardı.

“Orada kazlar var,” diyorlardı.

“Çayır çimen...” diyorlardı.

Bunların hiçbiri beni rahatlatmıyordu. Yani oraya kazlar yüzünden mi gidecektim? Her şeyin nedeni bence Şükran’dı. Şükran?.. Yeni doğan kardeşim.

Annem evin önüne bir örtü serip oturuyor, dizlerinde sallıyordu Şükran’ı. Uyumuyor ki bebek, annem de uykusuz kalıyor onun yüzünden. Bebeğe ters ters bak-tım. Annem yakaladı bu bakışı, onun gözünden bir şey kaçmaz. Uykusuz kalsa bile kaçmaz. Eliyle yanına çağır-dı. Koştum, yanına oturttu, başımı göğsüne dayadım. Bebek de hık mık ederek bana bakıyor.

“Sen de böyleydin,” dedi annem.

“Böyle uyumaz mıydım?”

“Evet.”

“Sesim böyle çirkin mi çıkardı?”

Annem güldü.

“Kıskanıyor musun yoksa? O daha bebek, evimizin en küçüğü. Büyüdüğünde seninle oynayacak, senin dertlerini paylaşacak. Kimseye açamadığın sırları ona açacaksın belki.”

“Kıskanmıyorum ki.”

Böyle söylesem de annem içimden geçenleri nasıl oluyorsa anlıyordu. Gözlerimden mi, tırnaklarımı yiyişimden mi, omuz silkmemden mi bilmiyorum. Anlıyordu işte. Belki de annelik böyle bir şeydi, sen hiçbir şey söylemezsin, ama o senin suskunluğunu bile anlar.

Annem bir yandan ayaklarına yatırdığı bebeği sallıyor, bir yandan saçımı okşuyordu. Ben de kendi oyuncak bebeğimi böyle sallardım. Ama plastik bebekler hafif. Bu ağır, belki de annemin ayakları bu yüzden çok ağrıyor.

“Baban da, ben de hepinizi çok seviyoruz.”

Hepimiz! Evet biraz kalabalığız. Şükran’la birlikte altı çocuk var evde. Annem ve babamla birlikte sekiz. Keşke bu bebek doğmasaydı, annemin işi bu kadar çoğalmazdı.

İşte o gün açtı bu konuyu annem.

“Halanı hatırlıyor musun Elif?”

Onlar nasıl hatırlıyor bilmiyorum; oraya gitmişiz iki yıl önce, yani o köye. Amcam da gelmiş. Çünkü orada babaannem varmış. Yok, ne halam ne babaannem geliyor gözümün gönüne.

Annem gözlerini kapayıp derin bir soluk aldı.

“Yemyeşildi... Burası gibi evler iç içe değildi. Burnumda tütüyor.”

Annem sanki o kokuyu içine çekiyormuş gibi havayı kokladı. Ben de onun gibi yaptım, ama değişik bir şey gelmedi bana. Komşuda yine mercimek çorbası pişiyor, bir tek onun kokusu geldi burnuma.

“Halan diyor ki Elif’i yanıma gönderin, bana yoldaş olsun, arkadaş olsun. Ne dersin?”

“İstemem! Ben sizden ayrılmam.”

“Tamamen ayrılmayacağız ki... Halan seni oradaki okula da yazdırır. Her yaz geliriz oraya.”

Omuz silktim; çenemin güceniklikle titremeye başladığını, alt dudağımın hafifçe sarktığını ben bile fark etmiştim. Annem ağlamak üzere olduğumu görmüyor mu? Hani benim ağlamama dayanamazdı? Bana hiç bakmıyordu ki görsün. Dut ağacına bakıyor, küçük Şükran’a bakıyor, yere düşmüş dutlara bakıyor, dutlara üşüşen sineklere bakıyor... ama bana bakmıyor. Sanırım ağladığımı görmemek için böyle yapıyor.

“İstemem, ben buradaki okula gitmek istiyorum, abla larımın gittiği okula...”

“Elif, güzel kızım, her şey seni daha rahat okutmak için. Ablalarının okul masrafları o kadar çok ki. Köydeki okullar bu kadar masraflı değil. İnan orada ortaokul, lise olsa ablalarını yollardık. Ama yokmuş. Halan senin masraflarını da karşılayacak.”

Gözlerimi Şükran’a diktim. Onun yüzündendi işte, o geldi ve birinin gitmesi gerek. Bizimkiler beni seçmiş demek ki.

“Bir tek ben mi fazlayım bu evde?”

Annem sonunda yüzüme baktı da gördü yanağımdaki gözyaşlarını. O yüzüme bakıyor diye daha çok ağlamak geldi içimden, ama tuttum kendimi.

“Yavrum, ben seni okutmak istiyorum, sen neler düşünüyorsun! Halanın yanında defterin, kitabın eksik olmaz. Burada okursan birini alsak öbürünü alamayız.”

Alınmasın, ne olacak sanki. Ablalarımın da her istediği alınmıyor, ben de öyle eksik giderim okula. Ya da gitmem. Okula gidince ne oluyor? Ben evde kendi kendime de okuma yazma öğrenirim. Belki ablam öğretir, belki annem öğretir. Ama annemin hayalleri başka. Beni göğsüne çektii, sesi dokunaklıydı. Bir anda filmlerdeki üzgün kadınlardan birine dönüştü.

“Okumalısın... Bir mesleğin olmalı yavrum. Daha düzgün yaşamak için, bizim gibi sıkıntılar çekmemen için. Yoksa kolay mı senden ayrılmak?”

Annemin gövdesine yaslandığımda yine sevdiğim o koku doldu burnuma. Annem çok sevdiğim mavi

boncuklu eşarbını bağlamıştı başına. Gür saçları, bu mavi boncuklu örtünün sağından solundan çıkmış, omuzlarına bukle bukle düşmüştü. Koku işte bu başörtüsünden yayılıyordu; çünkü annem diğer çamaşırlarla değil, güzel kokulu bir sabunla yıkardı onu. “Saçlarım da güzel kokuyor o zaman,” demişti sorduğumda. Şimdi ben o köye gidersem bu kokuyu bir daha içime çekemeyecektim. Annemin beni kavrayan kolunu ittirip kalktım.

“Beni sevmiyorsunuz! Kurtulmak istiyorsunuz,” diyerek yanından uzaklaştım.

Söylediklerime ben de inanmıyordum ama içimden bunları söylemek, annemi üzmemek geliyordu. Aslında annemin beni çok sevdiğini biliyordum. Daha küçükken ona sorular sorardım.

“Anne ben nereden geldim? Ablam beni dereden tuttuğunuzu söyledi.”

“Şaka yapmış ablan sana.”

“O zaman sen söyle, beni nerede buldun?”

İşte o zaman annem kimsenin böylesine tatlı anlata-mayacağı bir masala başlardı. Sanki altı çocuklu bir ev kadını değil de içinde şiiirler saklayan ve sakladığı şiiirleri yalnızca sevdiği insanlara fısıldayan biri gibi kahramanlaşırdı.

“Sen benim içimde saklıydın yavrum. Çocukluk oyunlarımın, bez bebeklerimin içindeydin. Küçük bir kızken çamurla oynadığımda her gün seni yapardım, bozardım,

yeniden yapardım. Sen benim bütün umutlarımda, sevgilerimde gizliydin. Zamanı geldi ve benim kalbimde gerçek bir çocuk olarak ortaya çıktın.”

Kim dünyaya böyle gelmek istemez ki. Bunları dinlerken mutluluktan gevşer, göğsüne yaslanır, o özel sabunla yıkanmış başörtüsünün boncuklarıyla oynardım. Onun bu tatlı anlatımı masallardan öğrendiğini düşündüm. Öyle çok masal bilirdi ki... Ben de çamurla oynarken yaptığım bebeklere, annem bana nasıl tatlı diller döküyorsa, aynısını yapardım. Bu çamurdan ve biçimsiz bebeklerin ilerde güzel çocuklara dönüşeceği hayalini aklımdan hiç çıkarmazdım.

Annemin sevgisinden kuşkuym yoktu ama yine de anlayamadığım bir şeyler yüzünden beni yollayacakları için herkese kızgındım. Bu kızgınlıkla evimizin önündeki dut ağacına çıktım. Ağlamak ve yalnız kalmak istediğimde hep böyle yapardım. Yapraklar beni herkesten gizlerdi. O benim ağacımdı, arkadaşımıdı. Hem bütün sırlarımı da bilirdi, küçük Şükran'ı kıskandığımı bile... Bazen onunla konuşurdum, bazen konuşmadan anlaşır dık. Birkaç tane güzel, olgun dut yedikten sonra da bütün üzüntüm geçerdi. Sanki ağaç bu meyvelerin içine bana iyi gelecek bir ilaç eklerdi. Bu yüzden tadı her seferinde değişirdi. Üzgünsem mutluluk ilacı, korkuyorsam cesaret ilacı, öfkeliysem sakinleştirecek ilaç... Doktor muydu, eczacı mıydı bilmiyorum ama o ne yaptığını iyi bilirdi.

Miyase
Sertbarut

YALANCI PORTAKAL

Bütün çocukların dünyasında yalan ile hayal karışır birbirine. Hayal bir kaçış, yalan bir kurtuluş mu? Bu kitap çocukları hayal sofrasına davet ederken yalan kapısının nelere yol açacağını da sezdiriyor. Hayal kurmak zevkli, yalan kurgulamak tehlikeli olabilir.

Bütün bunları halasıyla yaşamak zorunda kalan Elif'in gözüyle görüyor, Elif'in gönlünden izliyoruz.

ISBN 978-9944-69-992-1

9 789944 699921

www.tudem.com